*אינה לשכירות אלא בסוף ומר סבר ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף ואבעית אימא דב"ע ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף ומקדש במלוה אינה מקודשת והכא באומן קונה בשבח כלי אמפלגי: מר סבר *אומן קונה בשבח כלי ומר סבר אין אומן קונה בשבח כלי ואי בעית אימא דב"ע אין אומן קונה בשבח כלי, וישנה לשכירות מתחלה ועד סוף, ומקדש במלוה אינה מקודשת והכא במאי עסקינן כגון שהלוה לה *נופך משלו: דמר סבר מלוה ופרוטה דעתיה אפרוטה ומר סבר דעתיה אמלוה ובפלוגתא דהני תנאי *דתניא בשכר שעשיתי עמך אינה מקודשת בשכר שאעשה עמך מקודשת ר' נתן אומר בשכר שאעשה עמך אינה מקודשת וכל שכן בשכר שעשיתי עמך רבי יהודה הנשיא אומר באמת אמרו בין בשכר שעשיתי בין בשכר שאעשה עמך אינה מקודשת ואם הוסיף לה נופך משלו מקודשת בין תיק לרבי נתן איכא בינייהו שכירות בין רבי נתן לר' יהודה הנשיא איכא בינייהו מלוה ופרוטה מר סבר מלוה ופרוטה דעתיה אמלוה ומר סבר דעתיה *אפרוטה: מרגני' *התקדשי לי בכוס זה תני חדא בו ובמה שבתוכו ותניא אידך בו ולא במה שבתוכו ותניא אידך במה שבתוכו ולא בו ולא קשיא: הא במא הא בחמרא הא בצית'א: אם הטעה לשבח הרי זו מקודשת: ולית ליה לר"ש *ונמצא חומץ רומין ונמצא יין שניהם יכולין להחזיר בהם אלמא איכא דניחא ליה בחלא ואיכא דניחא ליה בחמרא, הכא נמי איכא ניחא ליה בכספא ולא ניחא ליה בדהבא? אמר רב שימי בר אשי אשכחתיה לאביי דיתיב וקמסבר ליה לבריה הכא במאי עסקינן כגון שאמר לשלוחו הלוני דינר של כסף ולך וקדש לי אשה פלונית והלך והלוה של זהב מר סבר קפידא ומר סבר *מראה מקום הוא לו א"ל הכי התקדשי לי התקדשי לו מיבעי ליה, הטעה לשבח הטעה לשבח מיבעי ליה, נמצא מעיקרא נמי דזהב הוה? אלא אמר רבא *אני וארי שבחבורה הרגימנא ומנו ר' חייא בר אבין הכא במאי עסקינן כגון שאמרה היא לשלוחה צא וקבל לי קדושי מפלוני שאמר לי התקדשי לי בדינר של כסף והלך ונתן לו דינר של זהב מר סבר קפידא ומר סבר מראה מקום הוא לו ומאי נמצא דקא צייר בבליתא ר"ש ור"ש ור"א בולהו סבירא להו מראה מקום הוא לו ר"ש הא דאמרן ר"ש ור"ש דתנן לעשות לו בדינר הקל ועשה לו בדינר כבד דאין זו שינוי ולא מ"מ דבר הקל אינה להרשות לו מקום להקל בשליחותו אם כבד עליו בענין אחר:

לכיפה שמעמידים בה עבודת כוכבים אסור לבעלה וקאמר ר"ת בגמ' דאם בנה שכרו מותר ומפרש התם טעמא משום דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף ואימת קמיתסר במכוש אחרון ובמכוש אחרון ליתא בה שזה פרוטה ש"מ דהכי הילכתא דליכא מאן דפליג ואין נפקותא לענין חזרה דהא דאמר רב (ב"מ דף עז:) פועל יכול לחזור בו אפי' בחלי היום היינו אפי' למ"ד אינה לשכירות אלא לבסוף אבל איכא נפקותא לענין קידושין דאי ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף תסיב אי שכירות מלוה ואינה מקודשת ולענין עבודת כוכבים אם בנה שכרו מותר ותני"ג דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף מ"מ אינה משתלמת אלא לבסוף כדאמרי' בפרק אחזו אמר (ב"מ דף סד:) כשכיר שנה בשנה שכירות של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: **דהא** במא · פי' הקונטרס במא באיזה תשובים אמרי' בו אלא בתחלתו בתחלת דתשוב במה שבתוכו ולא בו וכגירסת פירש"י דגים שעשו לימים רבים לעבל והכוס צריך לו לשומרו לשון אחר ליתרת שמן כמו ילכו שריך לכלי שמשמין אותו לזמן גדול בו ובמה שבתוכו וקשה לר"ת דאין זה סדר הבריית שהבית לכן פר"ת במא בו ובמה שבתוכו שהמים בטלים לגבי הכוס בתחלתו בו ולא במה שבתוכו שהין תשוב ואינו בטל לגבי הכוס ומ"מ אינו תשוב כ"כ שנאמר דדעתה תהא על היין אבל בגירסת במה שבתוכו דתשוב יותר מן הכוס אבל לא בו הכוס אינו בטל לגבי ליתרת ומיהו קושית הר"ת לא קושית היא אמלי מלוה בגמרא דאינו חושש לסדר הבריית כדאמר בפ' הזכן (סוכה כו:) גבי לא יעבו אדם בתפילין לא שינת קבע ולא עראי כו' ודוק ותשכח: **איכא** דניחא ליה בכספא ולא ניחא ליה בדהבא · פי' כגון שנריכה כסף להצלים תכשיט של כסף שעושה ומיהו היכא שהטעה הלשה במנין לא פליג *רבי במנין: **דרוה** ליה בבליתא · פי' בקונטרס בסמרטוט ובשהגיע ליד הלבה מלאתו של זהב ולעיל מ' פרוך נמלא מעיקרא נמי זהב היה לא מלי לאביי מלי נמלא דהוה ליה ליה בעלותא דהא הלשה עלתה מקבלת קידושין א"כ והטעה היא בשל זהב שלם היא שכרה שהוא של כסף הוא קניה ליה לאתוי מקודשת והא אוכא דניחא ליה בכספא ולא ניחא ליה בדהבא וכ"ש שהעליה יודע כך דאמ"ש טועה הוא ואין הקידושין בלום ולא שייך התם טעמא דמראה מקום היא לו אבל הכא שעבתו עליה לקבל קידושין שייך טעמא דמראה מקום היא לו:

מיגל

בדינר של כסף והלך ונתן לו דינר של זהב מר סבר קפידא ומר סבר מראה מקום הוא לו ומאי נמצא דקא צייר בבליתא ר"ש ור"ש ור"א בולהו סבירא להו מראה מקום הוא לו ר"ש הא דאמרן ר"ש ור"ש דתנן

גמ

אינה לשכירות אלא בסוף · כשמחזירן לה והרי נשס קידושין הוא מוחלו אצלה ואין כאן מלוה כשמחזירן לה: ואיבעית אימא דב"ע ישנה כו' · ודב"ע המקדש במלוה אינה מקודשת: **והכא באומן קונה כו'** · כלומר הכא בשלא התנה להיות שכיר ימים אלא קבלן שקבל עליו לגמור המלאכה בכך וכך ובאומן קבלן כשמשכירו ועשה מן הזהב כלי קונה לזכות בכלי כשהוא משכירו קמיפלגי ר"מ סבר אומן קונה בשבח כלי ואין בזו לומר ישנה לשכירות כו' דכל מה שמשכיר אינו מלוה על הכמלים אלא בכלי הוא זוכה וכשמחזירו לו בשכר הקונה להיות שעתה הרי הוא כמוכרו לו: **אין אומן קונה כו'** · והרי הוא כשאר שכירות: **בשכר שעשיתי עמך** · התקדשי לי אינה מקודשת דהויא ליה כמלוה: **בשכר שאעשה עמך מקודשת** · לכשיגמור ויתנו לה דקא סבר אינה לשכירות אלא לבסוף: **ר' נתן אומר בשכר שאעשה עמך אינה מקודשת** · דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף: **וכ"ש וכו'** · (ה) וכין דגמרו והחזירו לה כבר היא מלוה גמורה: **ואם הוסיף לה כו'** · מכלל דרבי נתן סבר אפילו הוסיף לה אינה מקודשת דקסבר מלוה ופרוטה דעתיה אמלוה: **איכא כינייהו שכירות** · אם ישנה מתחלה ועד סוף אז אלו כדפרישית: **בו ובמה שבתוכו** · בשניהם זכתה (דמלטרפי) לשון פרוטה: **בו** · קדשה ולא במה שבתוכו אינה זוכה בו ואינו מלטרף לש"פ: **במה** · דלא תשיבא (היא) ולא היתה דעתה אלא בכלי: **בחמרא** · במה שבתוכו ולא בו דעבידי למשתייה ומהדרי כוס למריה: **בצי'לרא** · ליר דגים שעשו לימים רבים לעבל בו והכוס ארוך לשומרו = בו ובמה שבתוכו ר"ל ליתא אמן לשון ילהר (במדבר יח): **שניים** · הלוקח ומוכר ומשנה בבבא בתרא היא: **איכא דניחא ליה בחלא** · ואף על גב דחמרא עדיף פעמים שזה צריך לאומן: **הכא במאי עסקינן כו'** · לעומר לי טעות גבי דידה הוי, לא היה פליג ר"ש, אלא כגון דהיה טעות גבי דידיה, דאמר לשליח כו': **סבר קפידא היא** · ולא ניחא ליה לתת לה זהב ואין זה שלוחו בזאת דבר אמצעי סבר מינה ניחא ליה דהטעותא היא גביה והלי דקאמר ליה דינר כסף מראה מקום הוא לו להקל עליו ולומר אם תיקר יכול להלוות לי דינר זהב תלוה לי דינר כסף: **אי הכי** · דשליח קדשה לו התקדשי לו מיבעי ליה ועוד אם טעות גביה הוא אם הטעהו מבעי ליה ועוד נמצא של זהב דקתני מאי היא, מעיקרא כי יהביה בחזקת זהב יהביה: **קפידא** · לא היתה חפילה אלא בשל כסף דאיכא דניחא ליה בכספא: **ומר סבר מראה מקום היא לו** · אף אם לא יתן אלא כסף קבלהו ומיהו היכא דטעמא איכא נוהה לא פליג ר"ש: **ומאי נמצא** · הא מעיקרא הכי הוה: **דהוה צייר בבליתא** · כשנתנו לשליח היה לרור בסמרטוט ומלאתו של זהב: **כולהו סבירא להו מראה מקום הוא לו** · האומר לשלוחו לעשות לו בדינר הקל ועשה לו בדינר כבד דאין זו שינוי ולא מ"מ דבר הקל אינה להרשות לו מקום להקל בשליחותו אם כבד עליו בענין אחר:

גמ

בי וכמה שבתוכו שבסתקים מהשבון מעט מעט · יתר"מ פ' כמיא שהוא מסקה הצריך לכל ואינו ביוקר בו ובמה שבתוכו דדעתה על הכל הכלי מפני שהוא [נצרך לחמים] והמים שהם צריכים לה · בחמרא שאינו צריך לכל אין דעתה בו ואין דעתה אלא על (השמן) [היין] זאת הגרסי צידרא ציר של דגים: ומאי נמצא דהא מעיקרא הכי הוה: צייר בבליתא כתיב בסדרין · ואכר לשליח הנה פלונית מקודשת לי בזה · ואי קפידא הוי אינו שלוחה אלא לקבל לה קדושין של כסף אבל אם היא עצמה כבלה קדושין ואמר לה בזה ג) שהיא מקודשת ואמ"ש שהיא חושבת לה שהוא מתנה אחר שדברים שבלב אינן דברים: והלכתא כת"ק דקפידא הוי ולא מראה מקום הוא לה: אבל

ה) מכאן עד לבסוף אינו מקודשת כיון לתמצה דלמקן דף מט ע"א · ב) דקן מיכמי ג"כ הסוס' לקמן דף מט ע"א דיה מלי תנודלה בכמ ר"ה ע"ש · ג) לאו מוקן דאדרנא דגמרא ממטע דאינה מקודשת משום דאיכא דניחא ליה בכספא וכו' וא"ש ·

פז א מיי' פ"י מהל' שכירות הל' ד סמג עשין סט טוש"ע ח"מ סימן שו סעיף כב

פח ב ג ד מיי' פ"ה מהלכות אישות הל' כ סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' כח סעיף טו כהג"ה:

פט ה מיי' שם פ"ה הל"י ו סמג שם טוש"ע אה"ע סימן לח סעיף כה:

צ ז ח מיי' פ"ה שם הלכה כט סמג שם טוש"ע אה"ע סימן כט סעיף ט:

צא ח מיי' פ"ז מהל' מכירה הלכה ב סמג לאוין קג טוש"ע ח"מ סימן רלא סעיף ה:

[לקמן פג. כ"מ סה. עג. קי: עדכין יח.]

כ"ק עט. כ"מ קיב.

[ע' תוס' לעיל מ. ד"ה והילכתא]

תוספתא דקידושין פ"ג [ע"ס]

[ומלטרפי] לעיל מו. ומ"ש

תוספתא דקידושין פ"ב

כ"ב סג:

[לקמן מט. נט. נטין סה. כ"ב ע"ב: קסה.]

שבת קיח: וש"נ]

* מיגא דאיכא דניחא ליה...

[כ"ב קסה.]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה וכ"ש וכו' דכיון:

מראה מקום:

תוס' ר"י הזקן

אין אומן [קונה] · אינו קונה חלק כללי בבית שהוא משהו שאם קונה ליכא מלוה שהרי נתן לה חלקו ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף דאי אינה אלא בסוף אין כאן מלוה שהשכירות היא בבית אחרון והיולי הקידושין נוסבי אבן שובה ואבר לה הרי את מקודשת בזה השכירות ובנוסף וא"ל בלא נוסף כדי הוי המלוה שיש עליה משכון ולהוי מקודשת · ר"ל דהכא ליכא משכון שלא נתנה לו בתורת משכון אלא להשביחו · ואיהא לחך שיטה נמי בהגוזל קמא (ז) בן עיר יש מזונות בגול פפי מכרך: מנולה: ולשון הגם' מי סברת מנולה גדולה פסיס והוי שבח ממון שראויה לשבחי · אלא מאי מנולה ליתוספלמ' חשובה דאמרה לא ניחא לי דשקלה מילי מינאי ואזלא (וכראיקבי) [גדוא קמ] שבבותאי · פי' מתוך השיבוחה תהיה מצויה לבבר עם שבנותי ותקן אותי לבנו ולקלס · ואית דגרסי מי סברת גדולה · גדולת פסיס כלומר גדולת שער הנשים והאי שבח ממון לא מאי גדולת ליחוס · ולשון הר"ם בפי' המשנה ג) גדלת מקשטת הנשים · ובכולן אע"פ כו' הטעם דדברים שבלב אינן דברים: שהסעתו · אפי' לשבח אינה מקודשת: בו · דעתה ולא בכה שבתוכו וצריך שיהא בכלי שהה פרוטה: ר"ש · פי' במיא בו ולא בכה שבתוכו שהמים אינן שוין כלום ואין דעתה על המים · בחמרא בכה שבתוכו ולא בו שדרכו לשתותו וחזורים הכוס בציירא